Hukuk Bölümü 2011/263 E. , 2012/28 K.

- 2918 SAYILI YASA'NIN 48/5. MADDESINE AYKIRILIK NEDENIYLE SAVCI TARAFINDAN VERILEN KARAR HK.
  - KARAYOLLARI TRAFİK KANUNU (2918) Madde 48

"İçtihat Metni"

Davacı : B.A.

Vekilleri : Av. M.V., Av. D.Y.

Davalı : İçişleri Bakanlığı

O L A Y : Alkollü olarak vasıta kullanmak suretiyle 2918 sayılı Yasa'nın 48/5. (3.kez) maddesine aykırı davrandığından bahisle davacı hakkında 21.6.2010 tarih ve G-616460 seri-sıra no.lu Trafik Suç Tutanağı düzenlenerek, Şişli Cumhuriyet Başsavcılığı Kabahat Bürosuna gönderilmesi üzerine, anılan Başsavcılığın 23.6.2010 gün ve Kabahat Defteri No:2010/1228, Karar Numarası: 2010/670 sayılı İdari Yaptırım Kararıyla; sanık hakkında, alkollü vasıta kullanmak suretiyle 2918 sayılı Kanunun 48/5. (3.kez) maddesine aykırılıktan tutanak düzenlenip, Cumhuriyet Başsavcılıklarına gönderildiği, sanığın üzerine atılı kabahat eylemini işlediğinin tutanak ve eki belgeler ile anlaşıldığı; 5349 sayılı Kanun ile değişik 5252 sayılı Kanunun 7. maddesi uyarınca eylemin cezasının, artık idari para cezası olduğu ve Cumhuriyet Savcılığınca verilmesinin gerektiği; 2918 sayılı Kanunun 48/5 (3.kez) maddesinde hem hafif (hapis) ve hem de hafif para cezasının mevcut olduğu, 5252 sayılı Kanunun 7/2 maddesi uyarınca ceza belirlenirken sadece hafif hapis cezasının esas alınmış olduğu, 5326 sayılı Kanunun 17. maddesi uyarınca, kabahatin haksızlık içeriği ve failin kusur durumu göz önüne alınarak cezasının asgari haddinin uygulanmış bulunduğu, 5237 sayılı yasanın 52. maddesi uyarınca bu cezanın günlüğü, sanığın ekonomik ve diğer şahsi halleri dikkate alınarak, takdiren 29.03-TL'den idari para cezasına çevrilmiş olduğu gerekçesiyle; sanığın 6 ay hafif hapis cezası ile cezalandırılmasına, hafif hapis cezasının beher günü 29.03 TL'den çevrilerek, neticeden 5.227,TL İdari Para Cezasıyla cezalandırılmasına, sanığın ekonomik durumunun müsait olmaması halinde, idari para cezasının ilk taksitinin peşin ödenmesi koşuluyla dörder ay arayla ve dört eşit taksitte ödenmesine, taksitlerin zamanında ve tam olarak ödenmemesi halinde kalan kısmın tamamının ödenmesi gerektiğinin bilinmesine, sanığın kanun yoluna başvurmadan önce idari para cezasını ödemesi halinde, cezanın dörtte üçünün tahsili ile yetinileceği ve bu durumun kanun yoluna başvurmayı da engellemeyeceğinin bilinmesine, kararın sanığa tebliğine, 5326 Sayılı Kanunun 27. maddesi uyarınca, sanığın kararlarına karşı tebliğden itibaren (15) gün içinde, Şişli Sulh Ceza Mahkemesi'ne Başvuru yolunda bulunabileceğine ve başvuruda haksız çıkılması halinde bütün masrafların kendisine yükletileceğinin bilinmesine karar vermiştir.

Davacı vekili, Şişli Cumhuriyet Başsavcılığının 2010/1228 Kabahat Defteri No ve 2010/670 Karar Defteri No ile müvekkili aleyhine hükmetmiş olduğu 5.227,OO-TL tutarındaki idari para cezasının iptali ve 2918 Sayılı Kanunun 48/5 uyarınca müvekkilinin sürücü belgesinin (5) yıl süreyle geri alınmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle adli yargı yerinde itirazda bulunmuştur.

ŞİŞLİ 3. SULH CEZA MAHKEMESİ: 28.10.2010 gün ve Müteferrik No: 2010/220, Müteferrik Karar No: 2010/220 sayı ile; itiraz eden hakkında 3. kez alkollü olarak araç kullanması nedeni ile KTK'nın 48/5.maddesi gereğince Şişli Cumhuriyet Başsavcılığınca tanzim edilen idari para cezasına bakma görevi mahkemelerinin görev alanına girmekte ise de; itiraz edenin ehliyetine el konulması işleminin iptali ile ehliyetin iadesi talebini incelemeye yetkili merciin idare mahkemeleri olduğu, itiraza konu olayda itiraz eden tarafından ayrıca idari para cezasına da itiraz edilmiş olduğu, bu itiraza bakma görevi Mahkemelerine ait olmakla birlikte itiraz tek başına idari para cezasına ilişkin olmadığından, 5326 Sayılı Kabahatler Yasasının 5560 sayılı Yasa ile değişik 27/8 maddesi gereğince bu konudaki itirazın da idari yargıda görüleceği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

İSTANBUL 10. İDARE MAHKEMESİ: 20.10.2011 gün ve E: 2011/771 sayı ile; 2247 sayılı Yasa'nın 14. ve 19. maddeleri ile 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 14. maddesinin 3. ve 15. maddesinin 1/a bendine yer verdikten sonra 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 48.maddesinin beşinci fıkrasında (Değişik: 8/1/2003-4785/3 md), "Yönetmelik ile belirtilen miktarların üzerinde alkollü araç kullandığı tespit edilen sürücülerin, suçun işlendiği tarihten itibaren geriye doğru beş yıl içinde; birinci defasında sürücü belgeleri altı ay süreyle geri alınır ve haklarında 265 300 000 lira para cezası uygulanır. İkinci defasında sürücü belgeleri iki yıl süreyle geri alınır ve haklarında 332 600 000 lira para cezası uygulanır ve bu sürücüler Sağlık Bakanlığınca, esas ve usulleri Sağlık ve İçişleri Bakanlıklarınca çıkarılacak yönetmelikte gösterilen sürücü davranışlarını geliştirme eğitimine tabi tutulurlar, eğitimi basarıyla tamamlayanların belgeleri süresi sonunda iade edilir. Üç veya üçten fazlasında ise, sürücü belgeleri beş yıl süreyle geri alınır ve altı aydan aşağı olmamak üzere hafif hapis cezası ile birlikte 532 600 000 lira hafif para cezası uygulanır. Ayrıca, psiko-teknik değerlendirme ve psikiyatri uzmanı muayenesine tabi tutulurlar. Bu değerlendirme ve muayene sonrasında uygun görülenlere, geri alma süresi sonunda sürücü belgeleri iade edilir. Psiko-teknik değerlendirme ve psikiyatri uzmanı muayenesinin yapılmasına dair esas ve usuller yönetmelikte gösterilir" hükmünün yer aldığı; 112.maddesinde (Değişik birinci fıkra: 8/3/2000 - 4550/2 md.), sürücü belgelerinin geçici olarak geri alınması hariç olmak üzere bu Kanundaki; hafif para cezasını veya bununla birlikte hafif hapis cezasını, belgelerin geri alınması ve iptali veya işyerlerinin kapatılması cezasını gerektiren suçlarla ilgili davalara trafik mahkemelerinde, bunların bulunmadığı yerlerde yetki verilen sulh ceza mahkemelerinde bakılacağının belirtildiği; 4/11/2004 gün ve 5252 sayılı Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un "Hafif hapis ve hafif para cezalarının idari para cezasına dönüştürülmesi" başlığını taşıyan 7.maddesinde (Değişik: 11/5/2005 - 5349/3 md.), "(1) Kanunlarda, "hafif hapis" veya "hafif para" cezası olarak öngörülen yaptırımlar, idari para cezasına dönüştürülmüştür. İdari para cezasının hesaplanmasında 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 52 nci maddesi hükümleri uygulanır. İlgili kanunda "hafif hapis" cezasının üst sınırının belirtilmediği hallerde, idari para cezasının hesaplanmasında esas alınacak gün sayısının üst sınırı, yediyüzotuzdur. / (2) Kanunlarda, "hafif hapis cezası" ile "hafif para cezası"nın seçimlik olarak veya birlikte öngörüldüğü hallerde, idari para cezası yaptırımının belirlenmesinde "hafif hapis cezası" esas alınır. / (3) Kanunlarda, sadece "hafif para cezası"nın öngörüldüğü ve cezanın alt veya üst sınırının belirtilmediği hallerde, idari para cezası, yüzyirmimilyon Türk Lirasından az, onsekizmilyar Türk Lirasından fazla olamaz. / (4) Bu madde hükmüne göre idari para cezasına karar vermeye Cumhuriyet savcısı yetkilidir" hükmüne yer verildiği; 30.3.2005 gün ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "Cumhuriyet savcısının karar verme yetkisi" başlığını taşıyan 23. maddesinde, "(1) Cumhuriyet savcısı, kanunda açıkça hüküm bulunan hallerde bir kabahat dolayısıyla idari yaptırım kararı vermeye yetkilidir. / (2) Bir suç dolayısıyla başlatılan soruşturma kapsamında bir kabahatin işlendiğini öğrenmesi halinde Cumhuriyet savcısı durumu ilgili kamu kurum ve kuruluşuna' bildirebileceği gibi, kendisi de idari yaptırım karan verebilir. / (3) Soruşturma konusu fiilin kabahat oluşturduğunun anlaşılması halinde Cumhuriyet savcısı bu nedenle idari yaptırım kararı verir. Ancak, bunun için ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından idari yaptırım kararı verilmemiş olması gerekir" denildiği; dosyanın incelenmesinden, davacının alkollü olarak vasıta kullanmak suretiyle 2918 sayılı Yasa'nın 48/5. (3.kez) maddesine aykırı davrandığından bahisle hakkında düzenlenen ve davacı tarafından da imzalanan trafik suç tutanağına

istinaden Savcı tarafından, davacının alkollü olarak araç kullandığının sabit olması ve eyleminin idari para cezasına dönüştürülmüş bulunması sebebiyle, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 17. maddesi ve 5252 sayılı Kanun'un 5349 sayılı Kanun ile değişik 7. maddesi göz önüne alınarak; 3.kez alkollü araç kullanması nedeniyle eylemine uyan 2918 sayılı Kanun'un 48/5. maddesi uyarınca 5 yıl süreyle geri alınmasına ve 6 ay hafif hapis cezası ile cezalandırılmasına, verilen İdari para cezanın 5237 Sayılı TCK'nın 52. maddesi uyarınca, failin ekonomik durumu dikkate alınarak günlüğü takdiren 29 TL kabul edilerek failin neticeden 5.277 TL idari para cezası ile cezalandırılmasına karar verilmesi üzerine, önce Şişli 3. Sulh Ceza Mahkemesinde Müteferrik No: 2010/220 numarasıyla dava açıldığı, anılan mahkemenin 28.10.2010 tarih ve Müteferrik Karar No: 2010/220 sayılı karar numarasıyla itiraz tek başına idari para cezasına ilişkin olmadığından 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Yasa ile değişik 27/8. maddesi uyarınca bu konudaki itirazın idari yargıda görülmesi gerektiği gerekçesiyle görev ret kararı verildiğinden, mahkemelerinde aynı istemlerle bakılan davanın açıldığının anlaşıldığı; olayda, dava konusu idari yaptırım kararının idari makam ve mercilerce değil de soruşturma konusu fiilin suç olmayıp kabahat olarak değerlendirilmesi hususu Şişli Cumhuriyet Başsavcılığı'nca verildiği dikkate alındığında, kararın idari işlem niteliğini taşımadığı tamamıyla yargısal nitelikte bir yetkinin kullanılması sonucu verilen ceza niteliğinde olduğunun görüldüğü; öte yandan, Kabahatler Kanunu'nun 27/8. maddesine göre, idari makam ve mercilerce idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde bu idari yaptırım kararlarına karşı açılacak davalarda yetkili yargı yolunun gösterilmiş olmasının gerektiği, bunun aksine Cumhuriyet Savcısının soruşturma konusu fiilin suç değil de kabahat fiilini oluşturduğu gerekçesiyle idari yaptırım kararı vermesi halinde de kovuşturmaya yer olmadığı kararına itiraz edildiği takdirde, yukarıda anılan Kanun'un idari yaptırım kararına karşı başvurunun da bu itiraz merciinde inceleneceğine ilişkin 27/6. maddesi hükmünün bu olayda uygulanabilirlik kabiliyetini yitirebileceği ve uygulamada aynı kararın farklı yargı yerleri tarafından denetimine yol açabileceği, bu durumun ise kamu düzenine ilişkin olduğu, doktrin ve yargı kararlarıyla sabit görülen görev kurallarına aykırılık oluşturacağı bir arada gözetildiğinde, uyuşmazlığın görüm ve çözümünün Kabahatler Kanununun anılan hükümleri uyarınca adli yargı yerine ait olduğu ve işin esasının Mahkemelerince incelenme olanağının bulunmadığı gerekçesiyle; Mahkemelerinin uyuşmazlığa bakmakla görevli olmaması ve görevli yargı yerinin adli yargı mahkemeleri olması sebebiyle, uyuşmazlığın Şişli 3. Sulh Ceza Mahkemesinin 28.10.2010 gün ve Müteferrik No: 2010/220 sayılı görevsizlik kararı üzerine uyuşmazlığa karşı Mahkemelerinde dava açıldığı anlaşıldığından, hangi Mahkemenin görevli olduğunun belirlenmesi için 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına, dava dosyasının Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine ve uyuşmazlığın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesi'nin kararına kadar ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Mustafa AYSAL, Eyüp Sabri BAYDAR, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Sedat ÇELENLİOĞLU ve Ayhan AKARSU'nun katılımlarıyla yapılan 06.02.2012 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulu'nun 11.7.1988 günlü, E:1988/1, K:1988/1 sayılı İlke Kararında, "2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun bütünüyle incelenip değerlendirilmesinden, bu Kanunun uygulanması yönünden 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan, 'ceza uyuşmazlıkları' ibaresinden, savcının ya da şahsi davacının talebi ile başlayan yargılaması sonunda sanığın mahkumiyetine ya da beraatine hükmedilebilecek davalarda, askeri ve adli ceza mahkemeleri arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarının anlaşılması, bunun dışında kalan tüm görev uyuşmazlıklarının 'hukuk uyuşmazlığı' sayılması gerektiği sonucuna varılmaktadır. Uygulanması idari organlara bırakılan cezalar, adli nitelikte olmadığından, bunlar hakkında yapılan itirazlar ya da açılan davalar 'ceza davası' olarak nitelendirilemezler. İdari niteliklerinden dolayı bu davalara ilişkin görev ve hüküm uyuşmazlıklarının Uyuşmazlık Mahkemesinin Hukuk Bölümünde incelenip çözümlenmesi gerektiği..." açıkça belirtilmiştir. Bu durum gözetildiğinde, olay bölümünde yazılı başvuru konusu görev uyuşmazlığının Hukuk Bölümünde incelenmesi gerektiği kuşkusuzdur.

İdare Mahkemesince anılan Yasanın 19. maddesinde öngörülen şekilde başvurulduğu ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ : Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet AKKAYA'nın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 2918 sayılı Yasa'nın 48/5. maddesine aykırılık nedeniyle Savcı tarafından verilen idari yaptırım kararının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

13.10.1983 tarih ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Amaç" başlıklı 1. maddesinde, "Bu kanunun amacı, karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlamak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemektir" denilmiş; 48. maddesinin beşinci fıkrasında(Değişik: 8/1/2003 - 4785/3 md), "Yönetmelik ile belirtilen miktarların üzerinde alkollü araç kullandığı tespit edilen sürücülerin, suçun işlendiği tarihten itibaren geriye doğru beş yıl içinde; birinci defasında sürücü belgeleri altı ay süreyle geri alınır ve haklarında 265 300 000 lira para cezası uygulanır. İkinci defasında sürücü belgeleri iki yıl süreyle geri alınır ve haklarında 332 600 000 lira para cezası uygulanır ve bu sürücüler Sağlık Bakanlığınca, esas ve usulleri Sağlık ve İçişleri Bakanlıklarınca çıkarılacak yönetmelikte gösterilen sürücü davranışlarını geliştirme eğitimine tabi tutulurlar, eğitimi başarıyla tamamlayanların belgeleri süresi sonunda iade edilir. Üç veya üçten fazlasında ise, sürücü belgeleri beş yıl süreyle geri alınır ve altı aydan aşağı olmamak üzere hafif hapis cezası ile birlikte 532 600 000 lira hafif para cezası uygulanır. Ayrıca, psiko-teknik değerlendirme ve psikiyatri uzmanı muayenesine tabi tutulurlar. Bu değerlendirme ve muayene sonrasında uygun görülenlere, geri alma süresi sonunda sürücü belgeleri iade edilir. Psiko-teknik değerlendirme ve psikiyatri uzmanı muayenesinin yapılmasına dair esas ve usuller yönetmelikte gösterilir" hükmü yer almış; 112. maddesinde(Değişik birinci fıkra : 8/3/2000 - 4550/2 md.), sürücü belgelerinin geçici olarak geri alınması hariç olmak üzere bu Kanundaki; hafif para cezasını veya bununla birlikte hafif hapis cezasını, belgelerin geri alınması ve iptali veya işyerlerinin kapatılması cezasını gerektiren suçlarla ilgili davalara trafik mahkemelerinde, bunların bulunmadığı yerlerde yetki verilen sulh ceza mahkemelerinde bakılacağı belirtilmiştir.

4/11/2004 gün ve 5252 sayılı Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un "Hafif hapis ve hafif para cezalarının idari para cezasına dönüştürülmesi" başlığını taşıyan 7. maddesinde(Değişik: 11/5/2005 – 5349/3 md.), "(1) Kanunlarda, "hafif hapis" veya "hafif para" cezası olarak öngörülen yaptırımlar, idari para cezasına dönüştürülmüştür. İdari para cezasının hesaplanmasında 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 52 nci maddesi hükümleri uygulanır. İlgili kanunda "hafif hapis" cezasının üst sınırının belirtilmediği hallerde, idari para cezasının hesaplanmasında esas alınacak gün sayısının üst sınırı, yediyüzotuzdur.

(2) Kanunlarda, "hafif hapis cezası" ile "hafif para cezası"nın seçimlik olarak veya birlikte öngörüldüğü hallerde, idari para cezası yaptırımının belirlenmesinde "hafif hapis cezası" esas alınır.

(3) Kanunlarda, sadece "hafif para cezası"nın öngörüldüğü ve cezanın alt veya üst sınırının belirtilmediği hallerde, idari para cezası, yüzyirmimilyon Türk Lirasından az, onsekizmilyar Türk Lirasından fazla olamaz.

(4) Bu madde hükmüne göre idari para cezasına karar vermeye Cumhuriyet savcısı yetkilidir" hükmüne yer verilmiştir.

30.3.2005 gün ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "Cumhuriyet savcısının karar verme yetkisi" başlığını taşıyan 23. maddesinde, "(1) Cumhuriyet savcısı, kanunda açıkça hüküm bulunan hallerde bir kabahat dolayısıyla idarî yaptırım kararı vermeye yetkilidir.

(2) Bir suç dolayısıyla başlatılan soruşturma kapsamında bir kabahatin işlendiğini öğrenmesi halinde Cumhuriyet savcısı durumu ilgili kamu kurum ve kuruluşuna bildirebileceği gibi, kendisi de idarî yaptırım kararı verebilir.

(3) Soruşturma konusu fiilin kabahat oluşturduğunun anlaşılması halinde Cumhuriyet savcısı bu nedenle idarî yaptırım kararı verir. Ancak, bunun için ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından idarî yaptırım kararı verilmemiş olması gerekir" denilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, 2918 sayılı Yasa'nın 48/5. maddesine aykırılık nedeniyle düzenlenen ve davacı tarafından da imzalanan trafik suç tutanağına istinaden Cumhuriyet Savcısı tarafından, Sanığın/davacının, üzerine atılı kabahat eylemini işlediğinin tutanak ve eki belgelerden anlaşıldığı belirtilerek; 5349 sayılı Kanun ile değişik 5252 sayılı Kanunun 7. maddesi uyarınca eylemin cezasının, artık idari para cezası olduğu ve Cumhuriyet Savcılığınca verilmesinin gerektiği; 2918 sayılı Kanunun 48/5 (3.kez) maddesinde hem hafif (hapis) ve hem de hafif para cezasının mevcut olduğu, 5252 sayılı Kanunun 7/2 maddesi uyarınca ceza belirlenirken sadece hafif hapis cezasının esas alınmış olduğu, 5326 sayılı Kanunun 17. maddesi uyarınca, kabahatin haksızlık içeriği ve failin kusur durumu göz önüne alınarak cezasının asgari haddinin uygulanmış bulunduğu, 5237 sayılı yasanın 52. maddesi uyarınca bu cezanın günlüğü, sanığın ekonomik ve diğer şahsi halleri dikkate alınarak, takdiren 29.03-TL'den idari para cezasına çevrilmiş olduğu gerekçesiyle; sanığın 6 ay hafif hapis cezası ile cezalandırılmasına, hafif hapis cezasının beher günü 29.03 TL'den çevrilerek, neticeden 5.227,TL İdari Para Cezasıyla cezalandırılmasına karar verildiği anlaşılmıştır.

30.3.2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesini değiştiren 6.12.2006 günlü, 5560 sayılı Yasa'nın 31. maddesinde " (1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır." denilmiştir.

19.12.2006 tarihinde yürürlüğe giren bu düzenlemeye göre, Kabahatler Kanunu'nun; idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir yasa ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni yasaya göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni yasadaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkeme, artık görevsizlik kararı veremeyip (yeni kanuna göre görevli hale geldiği için) davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

İncelenen uyuşmazlıkta, 11.5.2005 gün ve 5349 sayılı Kanun ile değişik 5252 sayılı Kanun'un 7. maddesi ile, Kanunlarda, hafif hapis veya hafif para cezası olarak öngörülen yaptırımlar idari para cezasına dönüştürüldüğünden, davacıya, 3. kez alkollü araç kullandığından bahisle 6 ay hafif hapis cezası karşılığı 5.227,TL idari para cezası verilmiş; davacı vekili tarafından 2918 sayılı Kanun'un 48/5. maddesi uyarınca 5 yıl süre ile müvekkilinin ehliyetinin geri alındığı ifade edilmiştir.

Bu durumda, 5349 sayılı Kanun ile değişik 5252 sayılı Kanun'un 7. ve 5326 sayılı Kanun'un 23. maddesine dayanılarak Savcı tarafından davacıya verilen idari para cezasının, 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu ve Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde belirtildiği üzere, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326

sayılı Kanun hükümleri dikkate alınacağından, davanın idari para cezasına karşı açılan kısmının görüm ve çözümünde, anılan Kanunun 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Diğer taraftan, aynı yasa maddesi kapsamında davacının, 5 yıl süre ile ehliyetinin geri alındığı da ifade edilmiştir.

5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 23. maddesinde "Cumhuriyet Savcısının Karar Verme Yetkisi"ne ilişkin hükme yer verilmiş; Kanun'un, "Başvuru Yolu" başlıklı 27. maddesinin 1. fıkrasında, "idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir", 6. fıkrasında, "(Ek fıkra: 6.12.2006 - 5560 S.K.34.md) Soruşturma konusu fiilin suç değil de kabahat oluşturduğu gerekçesiyle idarî yaptırım kararı verilmesi halinde; kovuşturmaya yer olmadığı kararına itiraz edildiği takdirde, idarî yaptırım kararına karşı başvuru da bu itiraz merciinde incelenir, 8. fıkrasında "İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür." denilmiştir.

Uyuşmazlık Mahkemesince, sürücü belgesinin geri alınmasına ilişkin idarece tesis edilen işlemlerle ilgili olarak; 2918 ve 5326 sayılı Kanunlar uyarınca; sürücü belgesinin geçici olarak geri alınmasına ilişkin işlemlerin ayrıntılı idari kurallarla düzenlendiği, 2918 sayılı Kanun'un 112. maddesinde sürücü belgesinin geçici olarak geri alınması hususunun trafik ve sulh ceza mahkemelerinin görevine dahil edilmediği, aynı şekilde 5326 sayılı Kanun'un 19. maddesinde de ehliyetin belirli bir süre için geri alınmasına ilişkin hükümlerin geçici istisnalar içinde sayıldığı hususu da dikkate alındığında; sürücü belgesinin geçici olarak geri alınmasına ilişkin davaya bakma görevinin idare mahkemesine ait olduğu kabul edilmektedir. Ancak, Kabahatler Kanununun 23. ve 27.maddeleri birlikte incelendiğinde; belli şartlar altında Cumhuriyet Savcıları'na da idari yaptırım kararı verebilme yetkisinin tanındığı, özellikle

soruşturma konusu fiilin kabahat oluşturduğunun anlaşılması halinde Cumhuriyet savcısının ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından idari yaptırım kararı verilmemiş olması koşuluyla idari yaptırım kararı verebileceği, bu karara karşı kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabileceği, Cumhuriyet Savcısının soruşturma konusu fiilin suç değil de kabahat oluşturduğu gerekçesiyle idarî yaptırım kararı vermesi halinde kovuşturmaya yer olmadığı kararına itiraz edildiği takdirde idarî yaptırım kararına karşı başvurunun da bu itiraz merciinde inceleneceği anlaşılmaktadır. Buna göre, dava konusu olayda; idari yaptırım kararının idari makam ve mercilerce değil de soruşturma konusu fiilin suç olmayıp kabahat olarak değerlendirilmesi sonucu Cumhuriyet Başsavcılığı'nca verildiği dikkate alındığında, kararın idari işlemden çok, yargısal nitelikte bir yetkinin kullanılması sonucu verilen ceza niteliğini taşıdığı açık olduğundan, davanın bu kısmına ilişkin kısmının çözümünün de, Kabahatler Kanununu hükümleri uyarınca adli yargı yerine ait olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, İdare Mahkemesince yapılan başvurunun kabulü ile Sulh Ceza Mahkemesince verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle İstanbul 10. İdare Mahkemesi'nin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Şişli 3. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 28.10.2010 gün ve Müteferrik No: 2010/220, Müteferrik Karar No: 2010/220 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 06.02.2012 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.